

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/126/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322010650
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322010650.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a JUDr. Martina Žovince, v trestnej veci vedenej proti obžalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 09.09.2022, č. k. 11T/25/2022-223, na verejnom zasadnutí konanom dňa 08.06.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 09.09.2022, č. k. 11T/25/2022-223 uznal obžalovanú A. B. za vinnú, že

dňa 29.09.2021 v čase okolo 19:00 hod. ako vodička viedla vozidlo Seat Leon ev. číslo: C. XXX D. na ceste 1/62 na 33km v obci E. v smere od mesta F., kde sa dostatočne nevenovala riadeniu a vedeniu svojho vozidla a nevšimla si na pravej krajnici zaparkovaný konský záprah s dvomi koňmi, za ktorými bol zapriahnutý voz, ktorý v dôsledku nárazu vrazil do G. H. stojacej na chodníku, ktorá následkom toho spadla na zem, bola hospitalizovaná v nemocnici od 29.09.2021 do 06.10.2021 a boli jej spôsobené zranenia, a to otras mozgu, tržná rana pravého obočia, okoloočnicové podliatiny obojstranne, pohmoždenie pravého očného bulbu so zakrvácaním spojovky, zlomenina dolného uhla ľavej lopatky, podpodlebnicové zakrvácanie v oblasti väzivovej blany medzi mozočkom a mozgovými ploguľami, pohmoždenie mozgového tkaniva, zlomenina kosti lebky a tváre, subdurálne krvácanie po úraze, zlomenina jarmovej kosti a hornej čeľuste, pomliaždenie brušnej steny a hrudníka s dobou liečenia 6-8 týždňov,

teda inému z nedbanlivosti spôsobila ťažkú ujmu na zdraví,

čím spáchala prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona.

Za to ju súd prvého stupňa odsúdil podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona a § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona na peňažný trest vo výške 1.500 EUR (jedentisíc päťsto eur). Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona jej súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 56 ods. 3 Trestného zákona súd určil, že odsúdená peňažný trest zaplatí v mesačných splátkach vo výške 125 EUR (stodvadsaťpäť eur), a to najneskôr do jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd odkázal poškodenú spoločnosť Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., IČO: 35 937 874, sídlo Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava – mestská časť Petržalka, Slovenská republika s ňou uplatneným nárokom na náhradu škody vo výške 1.788,94 Eur (jedentisíc sedemstoosemdesiatosem eur a deväťdesiatštyri eurocentov) na civilný proces.

2. Proti tomuto rozsudku podal priamo na hlavnom pojednávaní, ihneď po jeho vyhlásení, prokurátor odvolanie, a to do výroku o treste v neprospech obžalovanej. Obžalovaná sa vzdala práva na podanie odvolania.

3. Prokurátor podané odvolanie odôvodnil podaním zo dňa 22.09.2022, doručeným prvostupňovému súdu dňa 23.09.2022 nasledovne (skrátene):

3.1. Obžalovanej je kladené za vinu spáchanie ťažkej ujmy na zdraví. Závažnosť činu je určená rozpätím trestnej sadzby na 6 mesiacov až 2 roky. Navyše k spáchaniu skutku došlo na rovnom úseku, kde bol povrch vozovky suchý a dobrá viditeľnosť. Voz bol riadne označený trojuholníkom a skutok tak bol spáchaný výlučne nepozornosťou obžalovanej.

3.2. Peňažný trest vo výške 1.500 Eur je obdobný výške pokút ukladaných v správnom konaní. Pritom trestný čin predstavuje závažnejšie porušenie spoločenských hodnôt ako je tomu pri priestupku.

3.3. Jedine podmienený trest odňatia slobody je spôsobilý vytvoriť podmienky na výchovu obžalovanej k tomu, aby viedla riadny život a v budúcnosti tak predišla obdobným situáciám.

3.4. Ďalším pochybením súdu bolo neuloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Neuloženie tohto druhu trestu je výnimočne akceptovateľné pri trestných činoch podľa § 158 Trestného zákona. Naopak, pri spôsobení ťažkej ujmy na zdraví súdna prax obligatórne ukladá tento druh trestu. Obžalovaná sa v minulosti dopustila jedného priestupku za rýchlosť jazdy. Uloženie trestu zákazu činnosti nielenže by malo na obžalovanú väčší vplyv, ale tým by sa po určitú dobu aj ochránila spoločnosť, najmä účastníci premávky.

3.5. Navrhuje, aby odvolací súd podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozsudkom uložil obžalovanej primeraný podmienený trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu.

4. Na rozhodnutie o odvolaní prokurátora nariadil tunajší súd verejné zasadnutie, ktoré sa vykonalo v prítomnosti prokurátora, poškodených G. H. a A. H., obžalovanej a jej obhajcu.

5. Prokurátor zotrval na podanom odvolaní a pridržiaval sa dôvodov uvedených v písomnom vyhotovení odôvodnenia odvolania. Obhajca obžalovanej uviedol, že následok spoluzavinil poškodený A. H., nakoľko jeho záprahové vozidlo sa nachádzalo na ceste prvej triedy, na ktorej by sa podľa predpisov o cestnej premávke nemalo nachádzať, na jeho zadnej časti neboli odrazové sklíčka a svetlá. Samotný výstražný trojuholník nemal dostatočné odrazové vlastnosti. Obžalovaná je disciplinovaným vodičom, a preto považuje rozhodnutie prvostupňového súdu za správne a navrhuje ho ako nedôvodné zamietnuť.

6. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

7. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku a dospel k týmto zisteniam a záverom.

8. Odvolací súd sa (vzhľadom na odvolanie prokurátora čo do výroku o treste a aj vzhľadom na vyhlásenie obžalovanej o vine a prijatie takého vyhlásenia súdom prvého stupňa), meritórne zaoberal len preskúmaním napadnutého výroku o treste.

9. Výrok o treste prvostupňový súd odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania ohľadne osoby obžalovanej mal súd za preukázané, že je riadne zamestnaná, v odpise z registra trestov nemá žiadny záznam, spojením záznamov z evidencie priestupkov ako aj karty vodiča je zrejmé, že sa za svoju skoro

21-ročnú prax vodiča dopustila dvoch priestupkov - rýchlosť jazdy v roku 2012 (pokuta 30,- EUR, nie závažný spôsob) a technický stav vozidla v roku 2020, zadržané vodičské oprávnenie dosiaľ nemala. Možno tak súhlasiť s názorom obhajoby prezentovaným na hlavnom pojednávaní, že z evidencie vyplýva záver o obžalovanej ako o disciplinovanom vodičovi.

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní učinila vyhlásenie o vine, no jednalo sa o ojedinelú udalosť vo vodičskej praxi obžalovanej. S prihliadnutím na „čistý“ odpis z registra trestov obžalovanej a dva (nezávažné) priestupky v doprave z roku 2012 a 2020, ako aj na jej vyhlásenie o vine, má súd za to, že je na mieste v jej prípade

- siahnuť po uložení alternatívneho trestu v podobe peňažného trestu, a to vo výške primeranej vzhľadom na zárobkové pomery obžalovanej ako i vzhľadom na závažnosť skutku, ktorého sa dopustila; všetko za súčasného určenia náhradného trestu odňatia slobody na úplnej spodnej hranici určenej trestnej sadzby;
- nesiahnuť po uložení trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel, ako navrhoval uložiť prokurátor (ako aj poškodení A. H. a G. H.), nakoľko uloženie daného trestu by (vzhľadom na vyššie popísané okolnosti veci a osobu obžalovanej) bolo podľa názoru súdu neprimerane prísne; obžalovaná nie je nedisciplinovaný vodič, nie je u nej predpoklad porušovania pravidiel cestnej premávky či ohrozovania zdravia a majetku ostatných účastníkov cestnej premávky, nie je nutné ju teda trestom zákazu činnosti „prevychovávať“ na disciplinovaného vodiča resp. chrániť po dobu výkonu takého trestu spoločnosť pred obžalovanou, a preto účelom uloženia trestu zákazu činnosti by tu bolo v podstate len potrestanie samotné v podobe obmedzenia obžalovanej v jej bežnom živote - to by sa však vymykalo účelu trestu tak, ako ho definuje Trestný zákon v § 34 ods. 1; súd má pri ukladaní trestu v zmysle § 34 ods. 1, 3 a 4 Trestného zákona povinnosti aj voči obžalovanej, ktoré mu v tomto prípade z dôvodov už opísaných nedovoľujú siahnuť po treste zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel; morálne odsúdenie spoločnosťou, individuálna či generálna prevencia sú už naplnené uložením (nie svojou výškou bezvýznamného) peňažného trestu;

- povoliť splácanie uloženého peňažného trestu v splátkach, nakoľko (i) z vykonaného dokazovania vyplynuli zárobkové pomery obžalovanej, pri čom uložený peňažný trest svojou výškou výrazne dopadá na jej mesačné príjmy, a (ii) paradoxne peňažný trest rozložený na 12 splátok po 125 EUR zabezpečí, že počas jedného roka (pozn. prokurátor navrhoval uložiť trest zákazu činnosti práve v dĺžke jedného roka) bude platba každý mesiac obžalovanej pripomínať dôvod uloženia trestu (dopravná nehoda, v dôsledku ktorej došlo k ťažkej ujme na zdraví a aj škode na majetku) a tým prispievať kontinuálne k tomu, aby v cestnej premávke sa v každej možnej chvíli plne sústredila na riadenie a vedenie svojho vozidla.

10. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Zároveň trest uložený obžalovanej považuje za primeraný, zákonný a spravodlivý. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku, toto zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku a odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a odkazuje naň. Na skonštatovanie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

11. Prvostupňový súd u obžalovanej správne vzhliadol poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. I/ Trestného zákona, teda že sa k spáchaniu trestného činu priznala a jeho spáchanie úprimne oľutovala, pričom správne vyhodnotil neexistenciu priťažujúcej okolnosti. Prvostupňový súd taktiež správne prihliadol na okolnosti spáchaného skutku, ako aj na okolnosti na strane páchatel'a a vyhodnotil, že peňažný trest vo výške 1.500 Eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov a neuloženie trestu zákazu činnosti je pre obžalovanú trestom zákonným a spravodlivým. Majúc na zreteli účel trestu, odvolací súd pri zohľadnení všetkých zákonných hľadísk považuje takto uložený trest za primeraný a zákonný a ktorý je objektívnym vyjadrením spáchanej trestnej činnosti a ktorý dostatočne naplní funkciu tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie. S týmto sa odvolací súd v plnej miere stotožňuje.

12. Podstatou odvolacích námietok prokurátora bola skutočnosť, že prvostupňový súd neuložil obžalovanej za spáchanú trestnú činnosť trest odňatia slobody s podmieneným odkladom a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu a dôvodil, že uložený peňažný trest je obdobný výške pokút ukladaných v správnom konaní, pričom v tomto prípade sa jedná o trestný čin a jedine podmienený trest odňatia slobody je spôsobilý vytvoriť podmienky na výchovu obžalovanej k tomu, aby viedla riadny život a v budúcnosti tak predišla obdobným situáciám. Neuloženie trestu zákazu činnosti je výnimočne akceptovateľné pri trestných činoch podľa § 158 Trestného zákona, avšak pri spôsobení ťažkej ujmy na zdraví súdna prax obligatórne ukladá tento druh trestu.

13. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá prakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom

konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatela, pomery páchatela (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatela a jeho rodiny) či možnosť jeho nápravy. Tak ako pri rozhodovaní o vine, aj pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z okolností prípadu individuálne aj v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste.

14. Prvostupňový súd pri ukladaní trestu správne zohľadnil jednak osobu obžalovanej, ktorá doposiaľ nebola súdne trestaná a ako vodička sa doposiaľ dopustila len dvoch dopravných priestupkov menej závažného charakteru. Je nevyhnutné zohľadniť, že obžalovaná sa dopustila nedbanlivostného trestného činu a špecifickú situáciu, kedy sa na ceste nachádzal zaparkovaný konský záprah, ktorý nebol dostatočne osvetlený. Zranenia poškodenej G. H. neboli spôsobené priamo nárazom motorového vozidla vedeného obžalovanou do osoby poškodenej, ale v dôsledku nárazu do nej vrazil zaparkovaný konský záprah.

15. Uloženie alternatívneho trestu, v prípade nedbanlivostných trestných činov, je plne v súlade so zásadami ukladania trestov a uloženie týchto trestov nie je vylúčené ani v prípade trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Peňažný trest, ako druh alternatívneho trestu, ktorého uloženie zvolil prvostupňový súd, je trestom účelným, ktorý u obžalovanej je spôsobilý dosiahnuť účel trestu. Výška peňažného trestu je závislá jednak od závažnosti spáchanej trestnej činnosti a jednak od majetkových pomerov obžalovanej, pričom Trestný zákon je minimálnu výšku určuje na sumu 160 Eur. Peňažný trest vo výške 1.500 Eur, s poukazom na osobitné okolnosti tohto prípadu, osobu obžalovanej a jej majetkových pomerov odvolací súd považuje za primeraný. Nie je vylúčené, aby výška trestnoprávnej sankcie uloženej za spáchanie trestného činu zodpovedala aj výške pokuty, ktorý možno uložiť za spáchanie priestupku. V oboch prípadoch je totiž pri výbere uloženia tejto sankcie nevyhnutné zohľadniť individuálne okolnosti prípadu a dosiahnutie jej účelu. Uložený peňažný trest bude pre obžalovanú predstavovať ujmu, v dôsledku čoho si uvedomí dôsledky svojho protiprávneho konania a bude pre ňu dostatočným ponaučením do budúcnosti.

16. Uloženie trestu odňatia slobody, v prípade obžalovanej, by bola sankcia neprimerane prísna. Obžalovaná už od spáchania stíhaného skutku preukázala, že cca 20 mesiacov viedla riadny život a nedopúšťala sa priestupkov na úseku cestnej premávky, a to dokonca v čase, kedy jej za ich spáchanie nehrozilo nariadenie podmienene odloženého trestu odňatia slobody.

17. Ako vyplýva z § 61 ods. 2 Trestného zákona ukládanie trestu zákazu činnosti (v súvislosti s vedením motorového vozidla) nie je obligatórne, ale predstavuje možnosť súdu jeho uloženia v prípadoch, kedy to uzná za vhodné a účelné, pričom právna kvalifikácia trestného činu nie je rozhodujúca. Účelom trestu zákazu činnosti je predovšetkým zabrániť opakovaniu trestného činu, a preto je jeho uloženie úplne odôvodnené vtedy, keď páchatel vyvolá trestným činom v doprave pochybnosť o svojej spoľahlivosti alebo spôsobilosti viesť motorové vozidlo, napr. ak vodič motorového vozidla opakovane porušuje dôležité pravidlá cestnej premávky.

18. O obžalovanej, aj napriek tomu, že sa dopustila dvoch priestupkov na úseku cestnej premávky, nie je možné hovoriť ako o nedisciplinovanom vodičovi, o ktorého spôsobilosti viesť motorové vozidlo má súd pochybnosť. Spáchané priestupky boli menej závažného charakteru a pri každodennom vedení motorového vozidla ich možno považovať len za jednorazové vybočenia z inak riadneho dodržiavania pravidiel cestnej premávky. Dopustenie sa dvoch priestupkov na úseku cestnej premávky skutočne neodôvodňuje ukládanie trestu zákazu činnosti, nakoľko nejde o vodiča, ktorý opakovane a závažným spôsobom porušuje a nerešpektuje pravidlá cestnej premávky a na ktorého je potrebné pôsobiť trestom zákazu činnosti. Ak ide o priestupok zo dňa 24.08.2012, na ktorý poukazuje prokurátor vo svojom odvolaní, kedy obžalovaná prekročila najvyššiu povolenú rýchlosť, je tiež potrebné poukázať na značný časový odstup od spáchania stíhaného skutku a zároveň, že táto skutočnosť mala za následok, že obžalovanej nebola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona.

19. Táto skutočnosť spolu s povahou spáchaného trestného činu (nedbanlivostný trestný čin), osobou obžalovanej (doposiaľ nebola súdne trestaná), skutočnosťou, že sa priznala k spáchaniu skutku a tento úprimne oľutovala vo vzájomnej súvislosti odôvodňuje neuloženie trestu zákazu činnosti.

20. Odvolací súd teda nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu uloženého trestu odňatia slobody, preto ani odvolacie námietky okresného prokurátora nepovažoval za dôvodné a neakceptoval ich.

21. Napadnutý rozsudok je vo výroku o treste plne v súlade so zákonom, je spravodlivý a primeraný. Preto tunajší súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol podľa § 319 Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3: 0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.